

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., v právní věci

žalobce X. X., nar. dne X
státní příslušnost: X
bytem X
zastoupeného Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem
sídlem Španělská 770/2, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2024, č. j. OAM-806/ZA-ZA11-K18-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se neuděluje.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce v podané žalobě uvedl, že nesouhlasí se závěrem žalovaného, že jsou jeho tvrzení o ústřích a diskriminaci nevěrohodná. Žalobce mu podrobně při pohovoru popsal, jakému jednání čelil. Žalovaný však neprovedl test věrohodnosti a přiměřené pravděpodobnosti, protože nepoměřil jeho věrohodnost podle žádných kritérií. Místo toho žalobce urážel a bez jakýchkoli podkladů fabuloval, že žalobce zjevně v Turecku užíval alkohol a omamné látky, a proto měl problémy s tamní policií.
3. Žalobce dále vyjádřil obavy z pronásledování z důvodu kurdské národnosti ve spojení s neochotou splnit vojenskou službu. Jako Kurd by v armádě byl diskriminován, šikanován a týrán a také by byl jistě nucen k bojům proti jednotkám složeným z příslušníků jeho etnika, které Turecko vojensky potlačuje na svém území i v sousední Sýrii. Obává se trestního stíhání a vězení a následně mučení a týrání ve vězení kvůli vyhýbání se nástupu na vojnu.
4. Žalovaný byl povinen se blíže zabývat situací branců – odmítačů vojenské služby, kteří opustili na mnoho let Turecko, navíc s přihlédnutím k žalobcově etniku. Situaci branců a odmítání vojenské služby se soudy zabývaly opakovaně (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015-23, a rozsudek téhož soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44). Žalovaný si neobstaral dostatečné podklady, které by se věnovaly situaci kurdských branců jako zvláštní sociální skupině. Žalobce sdělil žalovanému, že je v podstatě vojenským zběhem, protože se od roku 2015 vyhýbá pobytem v ČR kontaktu s vojenskou správou, která během tohoto období několikrát kontaktovala jeho rodinu.
5. Závěr žalovaného týkající se vykoupení se podle čl. 96 zákona o odvodu do armády je nesprávný. Žalovaný nehodnotil žalobcův případ komplexně a v souvislostech, nejprve odmítl uznat odmítání vojenské služby jako azylově relevantní a následně ve zvláštní části odmítl obavy z vojenské služby s možností se vykoupit. Tato varianta však pro žalobce není možná, jak žalovanému sdělil.
6. Žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože žádným způsobem nerefletoval informace svědčící ve prospěch žalobce. Důvody jeho obav hodnotil mechanicky a z výlučně jím obstaraných podkladů vyvodil nelogické závěry, např. že Kurdové v Turecku nejsou pronásledováni pro svoji národnost (viz str. 7 napadeného rozhodnutí). Žalovaný nehodnotil shromážděné podklady v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“), v rozhodnutí selektivně použil části zpráv, které jsou obecné a vytržené z kontextu, a ignoroval části svědčící v žalobcův prospěch. Jediným podkladem, který obsahuje alespoň částečně relevantní informace, je informace MZV Nizozemska ze srpna 2023.
7. Situace v Turecku se po odchodu žalobce v roce 2015 ještě zhoršila, po pokusu o státní převrat v roce 2016 se země začala více militarizovat a příznivci prezidenta Erdogana radikalizovat. Armáda rovněž prošla zásadními změnami, je v současné době aktivní v bojích v několika zemích regionu a zneužívá své občany kurdského původu.
8. Žalobce dále označil napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Žalovaný ignoroval žalobcovo obsáhlé vyjádření ze dne 13. 8. 2024 a zaslané podklady, tedy nevzal v potaz všechny žalobcem tvrzené skutečnosti a v napadeném rozhodnutí lživě uvedl, že vyjádření a

podklady neobdržel. Listiny, které žalobce připojil ke svému vyjádření ze dne 13. 8. 2024, obsahují významné informace pro posouzení azylového příběhu, jejich opomenutí je proto hrubým pochybením žalovaného. V těchto podkladech jsou mimo jiné odkazy na zprávy o podezřelých úmrtích mezi branci kurdské národnosti a o obecné situaci Kurdů v Turecku.

9. Žalobce podporuje X a před svým odchodem z Turecka se zúčastnil demonstrací svolaných na její podporu. Byl mezi účastníky demonstrace na podporu X v X, kde byl fyzicky napaden a zraněn příslušníky vládních bezpečnostních složek.
10. Žalobce si s pomocí rodiny vyřídil pracovní povolení a povolení k pobytu v České republice a chtěl se dočasným vycestováním vyhnout vojenské službě a souvisejícímu nebezpečí diskriminace kvůli své národnosti. Během svého mnohaletého pobytu se zde začlenil, využil místní zázemí své rodiny a povolení k pobytu za účelem zaměstnání mu bylo bez problémů prodlužováno až do okamžiku administrativního pochybení, kdy mu nebyla doručena výzva. Vyjádřil nesouhlas se závěrem žalovaného, že pokud by měl skutečné obavy, požádal by o mezinárodní ochranu již v roce 2015. Žalobce však od počátku věřil, že se situace změní a že bude možné se vrátit bez rizika postihu za vyhýbání se vojenské službě nebo za svoji národnost. K zajištění bezpečnosti mu dosud stačilo prodlužovat pobytové oprávnění v České republice a necestovat do Turecka.
11. Žalovaný se podle žalobce dostatečně nevypořádal s otázkou udělení doplňkové ochrany. Porušil také § 3, § 4 odst. 4, § 36 odst. 1 a 3 a § 50 s. ř. a § 12 písm. b), § 14 a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
12. Žalobce ve svém vyjádření ze dne 28. 9. 2024 podrobně popsal výhrady ke zprávám o zemi původu, které však žalovaný odmítl nepřezkoumatelným způsobem, proto se s nimi obrátil na soud. Informace OAMP – Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: srpen 2024 ze dne 6. 8. 2024 není relevantní k jeho případu. Je v ní nepochopitelně uvedeno, že „vláda přijala omezené kroky k identifikaci a potrestání některých představitelů státních institucí a členů bezpečnostních složek, kteří se mohli dopustit porušování lidských práv“. Není jasné, o jaké „omezené“ kroky se mělo jednat, proti komu byly zaměřeny, zda žalovaný měl na mysli případné pronásledovatele žalobce. Zpráva potvrzuje, že někteří členové ozbrojených složek porušovali zákaz mučení a že vláda omezuje možnost vycestování a repatriace svých občanů. Zpráva se vůbec nezmiňuje o situaci Kurdů. Žalobce neporozuměl, proč žalovaný při přípravě tohoto podkladu nazvaného „Vybrané otázky“ nezařadil témata, které se týkají jeho případu. Žalobce také nerozuměl, z jakého důvodu byla do spisu zařazena Informace OAMP – Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: srpen 2023 ze dne 4. 8. 2023, když byla k dispozici novější zpráva téhož názvu.
13. Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska – Turecko: Obecná úřední zpráva o Turecku ze srpna 2023 podle žalobce obsahuje relevantní část „5. Kurdové“, která potvrzuje jeho obavy a popisuje případy násilí proti kurdskému obyvatelstvu. Je potvrzeno i pronásledování podporovatelů HDP. Zpráva se nezmiňuje o Kurdech, kteří odmítli vojenskou službu a skryli se v zahraničí. V části „9.4 Kurdští odvedenci“ se uvádí, že odvedenci nemohli ovlivnit, kde budou nasazeni, a proto se jim mohlo stát, že by byli nasazeni v jihovýchodním Turecku, kde turecké ozbrojené síly bojují proti skupině PKK.

Žalobce přesně o těchto obavách hovořil během správního řízení. Žalovaný jeho výhrady zcela pominul a dospěl k závěrům v rozporu s touto zprávou. Obsah Informace OAMP – Turecko: Lidově demokratická strana (HDP) ze dne 8. 1. 2024 není podle žalobce relevantní, lepším zdrojem je nizozemská zpráva.

14. Informace MZV ČR, č. j. 131150-6/2023-MZV/LPTP ze dne 16. 1. 2024 – Turecko: Turečtí občané kurdského původu rovněž neobsahuje žádnou otázku, která by byla pro žalobcův případ relevantní. Jeho obavy se netýkaly diskriminace Kurdů na pracovním trhu nebo života v Istanbulu. Informace OAMP – Turecko: Používání kurdštiny v Turecku ze dne 27. 7. 2023 není pro žalobcův případ relevantní, z jejího obsahu je však zjevné, že diskriminace je kvůli používání kurdštiny reálná a žalobci v Turecku hrozí.
15. Na závěr své žaloby žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 12. 3. 2025 uvedl, že s žalobou nesouhlasí. Trval na tom, že se dostatečně zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce sdělil, zjistil skutečný stav věci a opatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí. V odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně, jasně a srozumitelně vyhodnotil všechny důvody žádosti o mezinárodní ochranu.
17. Žalobce byl ve vlasti pouhým X a X X. Účastnil se různých demonstrací, během kterých byl vůči němu opakovaně použit pepřový sprej, když policie shromáždění rozháněla. Žalobce nebyl nepřiměřeně zasažen, nebyl nikdy zatčen a neuvedl žádné konkrétní potíže, které by v jeho případě následovaly po účasti na demonstracích.
18. Ohledně žalobcových obav, že bude jako zběh zatčen a odveden do armády, žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce neměl před odjezdem problémy s vyřízením zaměstnanecké karty a ani s vycestováním. V roce 2016 si na tureckém konzulátu v České republice vyřídil nový cestovní doklad bez jakýchkoli komplikací. Žalovaný dále uvedl, že povolávání k výkonu vojenské služby samo o sobě není pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, i kdyby byl výkon vojenské služby spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Obavy z trestního stíhání v souvislosti s dezercí z armády rovněž nejsou azylově relevantní.
19. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je třeba požádat o azyl neprodleně poté, co k tomu má žadatel příležitost z hlediska zeměpisného i časového. Žalobce přicestoval po udělení zaměstnanecké karty, tedy za účelem zaměstnání. Pokud vycestoval z důvodu obav z vojenské služby, mohl požádat o mezinárodní ochranu hned po svém příjezdu a nikoli po devíti letech strávených v České republice.
20. Na závěr žalovaný navrhl zdejšímu soudu, aby podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Obsah správního spisu

21. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
22. Žalobce podal dne 19. 6. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany a následně byl žalovaným vyzván k poskytnutí údajů k této žádosti. Podle těchto údajů ze dne 24. 6. 2024 je státním příslušníkem X, kurdské národnosti a dorozumí se turecky a kurdsky. Jeho náboženským přesvědčením je X. Je X X, ale není X. Do České republiky přicestoval poprvé v roce 2014 jako turista na tři měsíce. Podruhé přijel v roce 2015 na pracovní vízum a od té doby zde pobývá nepřetržitě. Asi před 4 lety strávil 14 dní na dovolené ve Finsku a asi před 6 lety byl na dovolené v Německu. Dříve o mezinárodní ochranu nežádal. Je zdravý. Nikdy nebyl trestně stíhán. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že je již devět let v Turecku evidovaný jako vojenský zběh. Nenastoupil vojenskou službu a ani ji nastoupit nechtěl. Pokud by se vrátil, byl by zatčen a s největší pravděpodobností by byl odveden do vojenských jednotek na území Sýrie. Při návratu by byl určitě zadržen, uvězněn a musel by zaplatit vysokou pokutu.
23. Dne 27. 6. 2024 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že se před devíti lety rozhodl opustit Turecko. Je vojenským zběhem, protože neabsolvoval povinnou vojenskou službu a ani ji absolvovat nechtěl. S vyřízením pracovního víza neměl potíže, pas si nechal vystavit ještě dříve. Požádal o nový pas v roce 2016 na konzulátu v ČR, s jeho vyřízením neměl problémy. Platnost pracovního víza mu skončila před čtyřmi měsíci. Žalovaný se ohledně služby v armádě zeptal žalobce, zda mu bylo doručeno předvolání. Žalobce to potvrdil a uvedl, že se na předvolání nedostavil. Jeho rodina toto pondělí požádala vojenský útvar v X, aby vydal doklad, že se žalobce nedostavil na předvolání, ale odmítli ho vydat. Opustil Turecko předtím, než mu byla doručena pozvánka, aby se dostavil na vojenskou správu. Pozvánka byla doručena na adresu jeho rodiny, která dopis otevřela. Na vojenskou správu se nedostavil, protože už pobýval v České republice. Tímto způsobem se stal zběhem. Myslí si, že by byl zatčen, protože je zběh a zároveň je Kurd. Po zatčení by dostal vysokou pokutu, protože byl devět let pryč, a poslali by jej bojovat do Sýrie, protože turecká armáda z 99 % posílá Kurdy bojovat do války v Sýrii. Jeden jeho kamarád byl takto odvelen a další čtyři kamarádi jsou stále ve vězení. Nechtěl nastoupit do základní vojenské služby, protože je Kurd, a kdyby šel bojovat, bojoval by proti svým bratrům. Žalovaný upřesnil otázku, z jakého důvodu žalobce nechtěl nastoupit v roce 2015. Žalobce odpověděl, že by ho kvůli jeho kurdské národnosti šikanovali. Jeho bratranec byl na vojně velice těžce zraněn. Kurdští vojáci jsou často vězněni na samotkách bez udání důvodu a jsou jim často přidělovány ponižující služby. Kurdové tvoří v Turecku menšinu a vláda s nimi zachází nespravedlivě. Když jeho rodina poprvé obdržela dopis, šla na vojenskou ústřednu a neúspěšně žádala o potvrzení, že se žalobce nedostavil na předvolání. Nyní požádali znovu, ale opět neobdrželi žádné potvrzení. Původní dopis se ztratil. Vojenská správa se rodiny několikrát na žalobce dotazovala, naposledy asi před 3 nebo 4 lety. Jeho rodina kvůli tomu nemá konkrétní potíže. Na otázku, zda měl někdy problémy kvůli své národnosti, žalobce odpověděl, že ho na ulici několikrát zastavila policie a začala se ptát, kdo je a co tam dělá. Chovali se k němu jako k psovi. Přistupují k nim tvrdě. Jednou mu dali facku, kopali ho do nohou a přišlápli mu prsty vojenskou botou. Nemohl si na policii stěžovat, protože by se to obrátilo proti němu. Tato situace se opakovala několikrát každý měsíc. Nejvíce ponižování zažil ve městě X, kde pracoval. Má alergii na slunce a velmi často ho podezřívali, že užívá omamné látky nebo alkohol. Tyto situace zažil i ve městě X, kde se několikrát zúčastnil X mítinků, které byly rozháněny obušky nebo pepřovým sprejem. Už si přesně nepamatuje, kdy zúčastnil posledního mítinku, ale bylo to před odjezdem do České

republiky. Nikdy nebyl zatčen a jiné problémy kvůli své národnosti neměl. X X a účastnil se X. Nemá informace o tom, že by ho v současné době hledala vojenská správa. Ohledně situace Kurdů žalobce doplnil, že Kurd nemůže pracovat vedle Turka a Turek mu nepronajme byt. Kurdové jsou v běžném životě perzekuováni tureckými občany i vládou.

24. Za účelem posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany si žalovaný opatřil Informaci OAMP – Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: srpen 2024 ze dne 6. 8. 2024. Tato zpráva ohledně mezinárodních ozbrojených konfliktů uvádí, že Turecko od 90. let minulého století pravidelně vojensky intervenuje – včetně leteckých útoků a nasazení speciálních sil – v oblastech severního Iráku proti PKK a dalším skupinám PKK přidruženým, jako např. Sindžárské jednotky odporu (YBS). Od vypuknutí občanské války v Sýrii v roce 2011 Turecko podporuje syrské ozbrojené opoziční skupiny. Ankara také na severu Sýrie zřídila „bezpečnostní pás“, kde jsou nyní umístěna turecká vojska, a provedla několik přeshraničních operací proti syrským kurdským milicím YPG, které označuje za teroristickou organizaci spřízněnou s PKK. Dne 20. listopadu 2022 zahájilo turecké letectvo operaci Claw-Sword, sérii náletů proti pozicím PKK v severním Iráku pozicím Syrských demokratických sil (SDF) a syrské armády v severní Sýrii. V červenci 2024 ohlásil prezident Erdogan brzké ukončení této operace a zároveň upevnění bezpečnostního pásu podél jižní hranice se Sýrií. Turecké nálety zaměřené na boj proti PKK si v Sýrii a Iráku vyžádaly také civilní oběti. Co se týká vnitřních ozbrojených konfliktů, tato Informace OAMP uvádí, že na východě a jihovýchodě země provádí turecká armáda od roku 1984 bezpečnostní operace proti PKK. V některých oblastech na východě a jihovýchodě úřady vyhlásily „zvláštní bezpečnostní zóny“, aby usnadnily operace proti PKK a skupinám přidruženým k PKK.
25. Žalovaný dále do správního spisu zařadil Informaci Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska – Turecko: Obecná úřední zpráva o Turecku, 1.2. Ozbrojený konflikt mezi tureckým státem a PKK, 5. Kurdové, 9. Jedinci vyhýbající se odvodu do armády a dezertéři ze srpna 2023. Podle této zprávy je vyhýbání se odvodu do armády trestné podle paragrafu 63(1)(a) zákona o vojenském řádu, zatímco dezerteř spadá pod paragraf 66(1)(a). Odvedenci mají možnost koupit si zproštění vojenské služby úřední cestou. V takových případech jsou odvedenci povinni absolvovat pouze jednoměsíční základní vojenský výcvik. Tato praxe je nazývána „placená vojenská služba“. Jedinci vyhýbající se vojenské službě nemohli v minulosti tohoto mechanismu využít. Tato možnost byla zakotvena až v paragrafu 9(6) zákona o odvodu do armády. Dne 20. června 2022 předložili různí poslanci parlamentu ze Strany spravedlnosti a rozvoje (AKP) návrh zákona, který měl umožnit jedincům vyhýbajícím se odvodu do armády koupit si oficiálně zproštění vojenské služby. Turecký parlament tento zákon schválil dne 30. června 2022. Zároveň bylo rozhodnuto, že jedinci vyhýbající se odvodu do armády budou muset zaplatit více než běžní odvedenci, kteří si chtějí koupit zproštění vojenské služby. V předchozí informační zprávě o této zemi původu se uvádí, že poplatek za zproštění vojenské služby pro období od 1. července do 31. prosince 2021 činil 34 151,28 tureckých lir. V období od 1. ledna do 30. června 2023 tento poplatek za zproštění vojenské služby vzrostl na částku 104 084,16 tureckých lir. Turecké státní orgány aktivně stíhaly jedince vyhýbající se odvodu do armády a dezertéry podle paragrafu 26(1) zákona o odvodu do armády. V důsledku toho byla jejich svoboda pohybu velmi omezena. Kromě toho, že byla jejich svoboda pohybu omezena, jedinci vyhýbající se odvodu do armády a dezertéři také mohli být zatíženi narůstajícími pokutami. V době sepsání této zprávy činila měsíční pokuta pro jedince vyhýbajícího se odvodu do armády a dezertéry

1 517,89 tureckých lir. Nebyly dostupné žádné konkrétní podrobnosti, z nichž by jednoznačně vyplývalo, že jsou jedinci vyhýbající se odvodu do armády a dezertéři s určitou etnickou příslušností, náboženstvím, politickým smýšlením, sexuální orientací nebo genderovou identitou nepřiměřeně trestáni. Podle dostupných informací zde neexistoval žádný jasně stanovený systém, který by určoval, ve kterých regionech budou odvedenci sloužit. Odvedenci nemohli nijak ovlivnit, kam budou nasazeni. V důsledku toho se mohlo kurdským odvedencům stát, že byli nasazeni v jihovýchodním Turecku, kde turecké ozbrojené síly bojují proti skupině PKK. Nebyly k dispozici žádné informace o počtu kurdských odvedenců, kteří byli umístěni do jihovýchodní části této země. V zásadě se v případě odvedenců neočekávalo, že se budou účastnit bojových akcí.

26. Dále je do správního spisu zařazena Informace MZV ČR, č. j. 131150/2023-MZV/LPTP ze dne 16. 1. 2024 – Turečtí občané kurdského původu, Systém podpory při hledání si zaměstnání, Postavení tureckých občanů kurdského původu na pracovním trhu, Zastoupení tureckých občanů kurdské národnosti/kurdského původu mezi významnými osobnostmi, Odhady počtu tureckých občanů kurdského původu žijících v Istanbulu, Trendy migrace tureckých občanů kurdské národnosti uvnitř Turecka, Zastoupení tureckých občanů kurdské národnosti v důstojnickém sboru turecké armády, Odmítnutí tureckých úřadů vydat cestovní pas nebo občanský průkaz z důvodů politických, rasových či jiných předsudků. Podle tohoto podkladu kurdskou identitu v turecké společnosti zpravidla spolehlivě neprozrazuje vzhled osoby, jméno a příjmení, jazykový projev a ani původu z určité části Turecka. Částečně kurdský původ mělo a má množství vrcholných politiků napříč stranami, v současnosti například bývalý předseda nejsilnější opoziční Republikánské strany/CHP a neúspěšný kandidát občanské opozice na prezidentský post z voleb na jaře 2023 Kemal Kilicdaroglu. I v řadách vládnoucí Strany spravedlnosti a pokroku/AKP jsou zastoupeni četní poslanci a další politici kurdského původu, například úřadující ministři financí a zahraničních věcí Mehmet Simsek a Hakan Fidan. Osoby s částečně/zcela kurdským původem jsou dále hojně zastoupeny mezi podnikateli, úředníky, známými herci, jinými umělci a sportovci, i když jen část z nich (například populární zpěvák Sivan Perver) se ke kurdskému původu veřejně hlásí.
27. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný vyrozuměl žalobcova zmocněnce o možnosti seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Žalobcův zmocněnec se k tomuto úkonu dostavil dne 19. 8. 2024. S podklady se seznámil a žalovaný mu stanovil lhůtu 30 dnů pro písemné vyjádření. Dne 28. 9. 2024 bylo žalovanému toto vyjádření doručeno.
28. Následně tedy žalovaný vydal napadené rozhodnutí. Žalobcův zmocněnec se dne 30. 10. 2024 nedostavil k jeho převzetí a žalobce se dne 14. 11. 2024 na předvolání rovněž nedostavil. Rozhodnutí nabylo právní moci.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

29. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Vycházel přitom zejména z ustanovení následujících právních předpisů.
30. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a*

svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

31. Podle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
32. Podle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
33. Žalobce nesouhlasil se závěrem žalovaného o nevěrohodnosti jeho tvrzení o ústrcích a diskriminaci. Žalovaný neprovedl test věrohodnosti a urážel žalobce, když bez jakýchkoli podkladů fabuloval, že zjevně v Turecku užíval alkohol a omamné látky, a proto měl problémy s tamní policií.
34. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že je žalobcova výpověď nevěrohodná, protože podle Informace MZV ČR ze dne 16. 1. 2024 kurdskou identitu v turecké společnosti neprozrazuje vzhled osoby, a proto jej policie nemohla zastavit na ulici jen z důvodu kurdské příslušnosti. Popsané chování policistů rovněž nekoresponduje s příslušnou zprávou.
35. Zdejší soud dává zapravdu žalobci, že žalovaný skutečně neposoudil jeho výpověď podle všech indikátorů věrohodnosti, pouze posoudil vnější konzistentnost, tedy soulad s příslušnou zprávou o zemi původu. Zároveň je však nutné upozornit, že žalovaný vycházel z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, která se týká postavení kurdské menšiny v Turecku. Lze odkázat například na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022-29, podle kterého „*Kurdové v Turecku skutečně čelí významným nesnázím, ty však nedosahují bez dalšího intenzity pronásledování ve smyslu § 12 nebo hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu*“ (srov. také rozsudek téhož soudu ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011-154, usnesení ze dne 22. 11. 2024, č. j. 10 Azs 193/2024-35, ze dne 12. 12. 2024, č. j. 1 Azs 223/2024-78, či ze dne 20. 2. 2025, č. j. 3 Azs 206/2024-38). Zdejší soud nezlehčuje ústrky, které žalobce popsal, zároveň však neuvedl žádné konkrétní okolnosti, které by v jeho případě vedly k závěru, že by se jednalo o pronásledování nebo hrozbu vážné újmy.
36. Zdejší soud současně neshledal na argumentaci žalovaného nic urážlivého. Podle napadeného rozhodnutí „*sám žadatel uvedl, že ho policie často podezřívala, že užívá alkohol a omamné látky. Ačkoli tento dojem v příslušnicích policie navozovala alergie žadatele na slunce, je pravděpodobné, že pokud skutečně k výše popsanému chování policie vůči žadateli došlo, toto chování bylo zapříčiněno právě domnělým užitím alkoholu a omamných látek, nikoli kurdskou národností žadatele.*“ Podle názoru zdejšího soudu je zjevné, že žalovaný neobvinil žalobce, že měl problémy s policií kvůli užívání návykových látek, a nezpochybnil

žalobcovu alergii na slunce. Pouze konstatoval, že pokud došlo k incidentům s policií, příčinou zřejmě byly domněnky jejich příslušníků, že žalobce požil alkohol nebo omamné látky. Soud na tomto hodnocení neshledal nic problematického. Námitka je proto nedůvodná.

37. Žalobce dále v žalobě vyjádřil obavy z pronásledování z důvodu jeho kurdské národnosti ve spojení s neochotou splnit vojenskou službu. Tvrdil, že by jako Kurd byl v armádě diskriminován, šikanován a týrán a také by byl jistě nucen k bojům proti jednotkám složeným z příslušníků jeho etnika, které Turecko vojensky potlačuje na svém území i v sousední Sýrii. Vyjádřil obavy z trestního stíhání a vězení a následně mučení a týrání ve vězení kvůli vyhýbání se nástupu na vojnu. Žalovanému sdělil, že pro něj není možné se z armády vykoupit.
38. Soud připomíná, že vojenská služba je legitimní občanskou povinností a odmítání jejího výkonu samo o sobě nepředstavuje důvod pronásledování či skutečné nebezpečí vážné újmy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 307/2017-33: *„obecně platí, že branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu a povinnost služby v armádě při mobilizaci (případně trest za její nesplnění) rozhodně nelze považovat za azylově relevantní (srov. např. usnesení ze dne 17. 6. 2015, čj. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 22. 7. 2015, čj. 2 Azs 160/2015-43, ze dne 10. 9. 2015, čj. 2 Azs 175/2015-34, nebo ze dne 31. 8. 2016, čj. 2 Azs 141/2016-32). I pokud v právním řádu státu chybí zakotvení práva nevykonávat vojenskou službu, je-li to v rozporu s přesvědčením občana, není tato skutečnost dostatečným důvodem pro poskytnutí azylu. Teprve pronásledování či odůvodněný strach z něj jako následek absence takové úpravy by mohl být důvodem pro poskytnutí azylu. Za hrozbu pronásledování nelze považovat hrozbu trestního stíhání za trestný čin, pokud např. není důvodná obava, že toto trestní stíhání bude vedeno způsobem porušujícím lidská práva (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2003, čj. 2 Azs 15/2003-81, č. 77/2004 Sb. NSS, a usnesení NSS ze dne 23. 3. 2009, čj. 8 Azs 40/2008-57, a ze dne 16. 4. 2008, čj. 2 Azs 20/2008-69).“*
39. Žalobce si nepřejí vykonat základní vojenskou službu z důvodu svého přesvědčení a v Turecku zřejmě není možné se od této povinnosti zcela zprostit, existuje však varianta významně tuto službu zkrátit navzdory skutečnosti, že žalobce již deset let pobývá v zahraničí. Podle Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska ze srpna 2023 *„vyhýbání se odvodu do armády je trestné podle paragrafu 63(1)(a) zákona o vojenském řádu, zatímco dezerte spadá pod paragraf 66(1)(a). [...] Odvedenci mají možnost koupit si zproštění vojenské služby úřední cestou. V takových případech jsou odvedenci povinni absolvovat pouze jednoměsíční základní vojenský výcvik. Tato praxe je nazývána „placená vojenská služba“. Jedinci vyhýbající se vojenské službě nemohli v minulosti tohoto mechanismu využít. Tato možnost byla zakotvena až v paragrafu 9(6) zákona o odvodu do armády. Dne 20. června 2022 předložili různí poslanci parlamentu ze Strany spravedlnosti a rozvoje (AKP) návrh zákona, který měl umožnit jedincům vyhýbajícím se odvodu do armády koupit si oficiálně zproštění vojenské služby. Turecký parlament tento zákon schválil dne 30. června 2022. Zároveň bylo rozhodnuto, že jedinci vyhýbající se odvodu do armády budou muset zaplatit více než běžní odvedenci, kteří si chtějí koupit zproštění vojenské služby. V předchozí informační zprávě o této zemi původu se uvádí, že poplatek za zproštění vojenské služby pro období od 1. července do 31. prosince 2021 činil 34 151,28 tureckých lir. V období od 1. ledna do 30. června 2023 tento poplatek za zproštění vojenské služby vzrostl na částku 104 084,16 tureckých lir.“* Žalobce má tedy možnost vrátit se do země původu a zaplatit si zproštění vojenské služby za přibližně 60 tisíc Kč a jeho

předchozí pobyt v zahraničí a vyhýbání se převzetí předvolání není na překážku. Žalobci současně podle této zprávy hrozí omezení svobody pohybu a pokuta ve výši 1 517,89 tureckých lir za každý měsíc, během kterého se základní vojenské službě vyhýbal. Současně neexistují informace o tom, že by měl být nepřiměřeně trestán kvůli své etnické příslušnosti. Žalobce má tedy po zaplacení příslušné částky možnost absolvovat pouze měsíční vojenský výcvik, než bude vojenské služby zproštěn. Tato varianta se soudu jeví jako zcela legitimní.

40. Žalobce sice v žalobě tvrdil, že žalovanému sdělil, že vykoupení se z armády pro něj není možné, soud však ve správním spisu žádné takové tvrzení neshledal. Jak již uvedl výše, soud tuto možnost považuje za přijatelnou.
41. Žalovaný se podle žalobce měl podrobněji zabývat určitou sociální skupinou – branci, kteří odmítají vojenskou službu, opustili na mnoho let Turecko a patří k žalobcově etniku. Žalobce sdělil žalovanému, že je v podstatě vojenským zběhem. Situaci branců a odmítání vojenské služby se soudy zabývaly opakovaně (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015-23, a rozsudek téhož soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44).
42. Soud v první řadě konstatuje, že žalobce není vojenským zběhem, protože nikdy nebyl odveden a nestal se vojákem. Vojenským zběhem je osoba, která opustí vojenskou službu bez povolení a bez úmyslu se vrátit. Žalobce je spíše odmítačem vojenské služby, protože jeho základní vojenská služba ještě nebyla zahájena.
43. Požadavek státu na výkon vojenské povinnosti je ovšem třeba považovat za legitimní a sám o sobě nepředstavuje pronásledování. Nejvyšší správní soud v minulosti přiznal právo na azyl ve velmi specifické situaci odvedenců v Alžírsku v ve svém rozsudku ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008-83 (publ. pod č. 2406/2011 Sb. NSS), podle kterého: „*branci mohou být na základě konkrétních skutkových okolností považováni za specifickou sociální skupinu, jejíž příslušníci mohou mít odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, pokud na jedné straně čelí hrozbě násilí ze strany teroristických skupin pro případ, že základní vojenskou službu nastoupí, přičemž příslušný stát (Alžírsko) není schopen jim před tímto nebezpečím poskytnout dostatečnou ochranu, a na straně druhé naopak čelí hrozbě trestů odnětí svobody a dalších sankcí ze strany státu pro případ, že by vojenskou službu nastoupit odmítli.*“ Jde tedy o velmi přísné podmínky, které v žalobcově případě nemohou být naplněny. Žalobce není v nebezpečí ze strany teroristických skupin a nečelí typově srovnatelné situaci. Nehrozí mu trest odnětí svobody a může zaplatit za zkrácení základního vojenského výcviku na délku jednoho měsíce. Soud nepopírá, že jsou Kurdové v Turecku znevýhodněnou menšinou, jak plyne z více zpráv ve správním spisu, a čelí ústrkům v řadě oblastí života. Samotný pobyt v zahraničí nepředstavuje problém, jak vyplývá ze zprávy o bezpečnostní a politické situaci. Soud se proto nedomnívá, že by kurdští odmítači vojenské služby, kteří v Turecku mnoho let nepobývali, měli být určitou sociální skupinou podle zákona o azylu.
44. V usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015-23, na které žalobce odkázal, je citován rozsudek téhož soudu ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008-83 (publ. pod č. 2406/2011 Sb. NSS), který byl uveden v předchozím odstavci. Druhý z rozsudků, na který žalobce upozornil (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44) není pro tento případ relevantní, protože není žádný důvod se

domnívat, že by vojenská služba měla zahrnovat páchání zločinů proti míru, válečných zločinů, zločinů proti lidskosti, vážných nepolitických zločinů nebo činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN.

45. Soud si je vědom skutečnosti, že jsou Kurdové v Turecku znevýhodněni a čelí mnoha ústrkům a nesnázím, a tyto problémy nezlehčuje. Je však zřejmé, že základní vojenská služba, zejména pokud je možné ji zkrátit na délku jednoho měsíce, je stále legitimním právem každého státu a současně soud neshledal důvod, pro který by byla u odmítačů vojenské služby azylově relevantní jejich kurdská národnost, a proto se domnívá, že totéž platí i pro Kurdy, které základní vojenskou službu vykonávají. Zřejmě budou čelit ústrkům, ke kterým bohužel dochází i v běžném životě, zároveň nepovažuje za přiměřeně pravděpodobné, že by tyto ústrky dosáhly intenzity pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy.
46. Žalobce dále vyjádřil obavy, že bude nasazen do bojů proti příslušníkům svého etnika na tureckém či syrském území.
47. Soud tyto obavy považuje za neopodstatněné. Podle Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska ze srpna 2023 se v zásadě v případě odvedenců neočekává, že se budou účastnit vojenských akcí. Soud tuto informaci považuje za dostatečnou. Současně nejsou k dispozici žádné údaje o tom, že by jedinci vyhýbající se odvodu do armády s určitou etnickou příslušností byli nepřiměřeně trestáni. Je také nutné vzít v potaz, že podle Informace OAMP ze dne 6. 8. 2024 *„na východě a jihovýchodě země provádí turecká armáda od roku 1984 bezpečnostní operace proti PKK. V některých oblastech na východě a jihovýchodě úřady vyhlásily „zvláštní bezpečnostní zóny“, aby usnadnily operace proti PKK a skupinám přidruženým k PKK.“* Evropská unie označila PKK za teroristickou organizaci (viz Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska ze srpna 2023). K činnosti PKK se v minulosti vyjádřil i Nejvyšší správní soud, podle jeho rozsudku ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018-46, *„i z informací o zemi původu shromážděných žalovaným vyplývá, že PKK používá také nelegitimní prostředky odporu proti tureckému režimu a sama se dopouští závažného porušování lidských práv, mj. formou teroristických útoků postihujících rovněž civilní obyvatelstvo. Tureckým úřadům, soudům a bezpečnostním složkám jistě přísluší právo postupovat proti pachatelům takových útoků legitimními prostředky, které by byly v souladu nejen s vnitrostátním právem, ale i s mezinárodními závazky Turecké republiky.“* Krajský soud v Brně charakterizoval PKK následujícím způsobem, třebaže ve skutkově odlišném případě: *„K tomu soud musí poukázat na to, že nejen Turecko, ale také některé další země považují PKK za teroristickou organizaci. PKK je zároveň na unijním sankčním seznamu osob a skupin zapojených do teroristických činů (viz Rozhodnutí Rady (SZBP) 2024/2056 ze dne 26. července 2024, kterým se aktualizuje seznam osob, skupin a subjektů, na něž se vztahuje společný postoj 2001/931/SZBP o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu, a kterým se zrušuje rozhodnutí (SZBP) 2024/332). Je tedy zřejmé, že podpora PKK je podporou teroristické organizace, a jako taková nemůže požívat lidskoprávní ochrany. Na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že činnost PKK souvisí s prosazováním práv kurdské menšiny v Turecku. Většina teroristických organizací sleduje určité politické, náboženské nebo ideologické cíle. Těmi však nelze ospravedlňovat podporu a souhlas s jednáním násilného charakteru“* (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2024, č. j. 32 Az 22/2023-81).

48. Zdejší soud se domnívá, že Turecko má právo legitimními způsoby zasahovat proti teroristické organizaci, která působí na jejím území. Činnost PKK sice souvisí s prosazováním práv kurdské menšiny v Turecku, děje se tak ovšem násilným způsobem. Turecká armáda nevystupuje proti samotnému kurdskému obyvatelstvu, nýbrž proti teroristické organizaci. Pokud žalobce s takovou organizací sympatizuje, nelze mu přiznat ochranu z tohoto důvodu.
49. Žalobce dále namítal, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a žádným způsobem nereflektoval informace svědčící v jeho prospěch. Důvody jeho obav hodnotil mechanicky a z výlučně jím obstaraných podkladů vyvodil nelogické závěry, např. že Kurdové v Turecku nejsou pronásledováni pro svoji národnost (viz str. 7 napadeného rozhodnutí). Jediným částečně relevantním podkladem je Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska.
50. Soud konstatuje, že žalovaný vycházel z podkladů, které si obstaral sám, protože žalobce žádné vlastní nenavrlh a ani nepředložil. Žalobce zároveň žádným způsobem neupřesnil, jak měl žalovaný selektovat informace z příslušných zpráv či jakou skutečnost svědčící v žalobcův prospěch měl přehlédnout. Závěr, že Kurdové nejsou v Turecku pronásledováni pro svoji národnost, není nelogický, nýbrž je v souladu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska je sice jedinou, která se věnuje zproštění vojenské služby, rozhodně se však nejedná o jediný relevantní podklad ve správním spisu. Ani tato námitka proto není důvodná.
51. Žalobce následně v žalobě vyjádřil obavy ze zhoršující se bezpečnostní situace v Turecku s ohledem na státní převrat v roce 2016 a aktivitu turecké armády v jiných zemích v regionu.
52. Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 19. 9. 2024, č. j. 7 Azs 66/2024-24, uvedl, že „nepomíjí, že po vydání tohoto rozsudku došlo v Turecku v roce 2016 k nezdařenému pokusu o státní převrat. Přesto judikatura Nejvyššího správního soudu setrvává na závěru, že nelze bez dalšího uzavřít, že by kurdští příslušníci v Turecku byli na celém území státu tak běžně a závažně pronásledováni, že by tato skutečnost zakládala důvod pro udělení mezinárodní ochrany (usnesení NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, bod 20). V usnesení ze dne 4. 5. 2023, č. j. 4 Azs 299/2022-37, bod 17, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „toliko samotná kurdská národnost u osoby státní příslušnosti Turecké republiky není bez dalšího důvodem pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Obavy z pronásledování jsou namísto zejména u politicky činných osob nebo osob zapojených do neúspěšného státního převratu.““ Nejvyšší správní soud současně zatím nepovažuje za azylově relevantní ani vpád ozbrojených sil Turecka do severní Sýrie (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2019, č. j. 2 Azs 75/2019-46, bod 15) a ani aktuální situaci v souvislosti s válkou na Ukrajině (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2024, č. j. 4 Azs 213/2023-26, bod 11). Zdejší soud proto v souladu s výše uvedenou judikaturou dospěl k závěru, že bezpečnostní situace v Turecku sama o sobě není azylově relevantní. Žalobce není osobou politicky činnou či zapojenou do neúspěšného státního převratu v roce 2016. Tato námitka je proto také nedůvodná.
53. Žalobce dále označil napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, protože se žalovaný nevypořádal s jeho podáním ze dne 13. 8. 2024. Zdejší soud však konstatuje, že správní spis neobsahuje vyjádření z tohoto data či obsahující odkazy na různé články. Ve spisu je dokument označený žalobcem jako „Průvodní dopis k žádosti o udělení mezinárodní

ochrany v České republice“, doručný žalovanému dne 24. 6. 2024, ve kterém jsou zopakovány žalobcovy důvody pro podání žádosti, nejsou v něm však zahrnuty žádné odkazy. Podle protokolu o pohovoru ze dne 27. 6. 2024 žalovaný poskytl žalobci lhůtu 10 dnů pro vyjádření, žádné vyjádření však nebylo žalovanému doručeno. Žalovaný zařadil do správního spisu Informaci OAMP dne 6. 8. 2024 a následujícím dokumentem je substituční plná moc žalobcova advokáta ze dne 18. 8. 2024. Seznámení se s podklady rozhodnutí proběhlo dne 19. 8. 2024 za přítomnosti advokáta na základě substituční plné moci a žalovaný stanovil žalobci lhůtu 30 dnů pro vyjádření. Dne 28. 9. 2024 bylo žalovanému doručeno „Vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí“. V tomto podání žalobce skutečně stručně odkazoval na své vyjádření ze dne 13. 8. 2024 a dále rozporoval podklady o zemi původu opatřené žalovaným. Tyto námitky následně zopakoval ve své žalobě.

54. Zdejší soud může pouze spekulovat o důvodu, proč správní spis neobsahuje žalobcovo vyjádření ze dne 13. 8. 2024. Je však jisté, že nelze označit napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Žalobce nemohl vycházet z žalobcova vyjádření, které není zařazené ve správním spisu. Žalobce měl příležitost se seznámit s obsahem správního spisu dne 19. 8. 2024 a vyjádřit případné námitky k jeho úplnosti též den nebo ve svém vyjádření ze dne 28. 9. 2024, ale neučinil tak. Námitka ohledně nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí je proto nedůvodná.
55. Žalobce dále v žalobě uvedl, že podporuje X a před svým odchodem z Turecka se zúčastnil demonstrací svolaných na X. Byl mezi účastníky demonstrace na podporu X v X, kde byl fyzicky napaden a zraněn příslušníky vládních bezpečnostních složek.
56. Nejvyšší správní soud v souvislosti s touto X uvedl, že *„turecký režim, pokud vystupuje represivně proti osobám spojeným s HDP, pak tak činí vůči jejím vlivným či veřejně známým členům, a nic nenasvědčuje tomu, že by měl být řadový sympatizant této politické strany pronásledován“* (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2024, č. j. 5 Azs 29/2024-31; srov. usnesení téhož soudu ze dne 11. 10. 2024, č. j. 10 Azs 170/2024-29, či ze dne 20. 2. 2025, č. j. 3 Azs 206/2024-38). Podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 8. 2024, č. j. 19 Az 28/2024-31, *„skutečnost, že žalobce je příslušníkem kurdské menšiny a sympatizantem strany HDP, není důvodem ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.“* Žalobce je X, nikoli X, který by mohl čelit pronásledování. Zúčastnil se demonstrací, nikdy však nebyl zadržen či zatčen a kromě incidentů při rozhánění demonstrantů nečelil žádným represím. Ve X se žádným způsobem neangažoval a demonstrace neorganizoval. Po svém odjezdu ze země před deseti lety následně své politické názory žádným způsobem neprojevoval, ačkoli tak v České republice mohl činit svobodně a bez obav z postihu ze strany tureckých úřadů. Není proto důvod se domnívat, že by se o něj turecký režim zajímal kvůli jeho X, které byly naposledy projeveny před deseti lety. Námitka je proto také nedůvodná.
57. Podle žalobce se žalovaný dostatečně nevypořádal s otázkou udělení doplňkové ochrany a porušil § 3, § 4 odst. 4, § 36 odst. 1 a 3 a § 50 s. ř. a § 12 písm. b), § 14 a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
58. Soud konstatuje, že se žalovaný zabýval doplňkovou ochranou na str. 11 a 12 napadeného rozhodnutí. Zjistil, že v Turecku není možné uložit trest odnětí svobody za žádný trestný čin, a zároveň žalobce v tomto ohledu žádné obavy neuvedl. Ohledně možného nebezpečí

mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání žalovaný připomněl, že se žalobce obává nástupu na vojnu a zatčení za nenastoupení na základní vojenskou službu. Branná povinnost a povinná vojenská služba však patří k základním státoobčanským povinnostem. Odvedenci do turecké armády současně mají možnost koupit si zproštění vojenské služby úřední cestou. V takových případech jsou povinni absolvovat pouze měsíční základní vojenský výcvik. V žalobcově případě existuje možnost, byť spojená s vynaložením nemalých finančních prostředků, odčinit nenastoupení do vojenské služby. Nemusí tedy být automaticky za toto jednání potrestán a uvězněn. Žalovaný proto dospěl k závěru, že žalobci nehrozí v případě návratu nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žádná okolnost zároveň nenasvědčuje tomu, že by byl poškozen kvůli své žádosti o azyl. Ústava Turecké republiky zaručuje svobodu vnitřního pohybu, cestování do zahraničí, svobodu emigrace i repatriace. Právo cestování do zahraničí může být omezeno pro některé občany obviněné z vazeb na Gülenovo hnutí Hizmet nebo z neúspěšného pokusu o převrat v roce 2016. Pouze soudce může omezit svobodu cestovat v souvislosti s trestním vyšetřováním nebo stíháním. Žádná okolnost nenasvědčuje tomu, že by žalobce mohl být takto omezen. Žalovaný dále konstatoval, že v Turecku neprobíhá takový ozbrojený konflikt, kvůli kterému by žalobci mohla vzniknout vážná újma podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Soud proto shrnuje, že se žalovaný věnoval doplňkové ochraně zcela dostatečně. Samotný výčet zákonných ustanovení, která měl žalovaný porušit, není žalobním bodem.

59. Podle žaloby se žalovaný nevypořádal přezkoumatelným způsobem s žalobcovým vyjádřením k podkladům rozhodnutí, proto žalobce své výhrady zopakoval v žalobě.
60. Žalovaný na str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí reagoval na žalobcovy námitky následujícím způsobem. Podle žalobce Informace OAMP – Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: srpen 2024 ze dne 6. 8. 2024 nesplňuje předpoklady stanovené EUAA a netýká se jeho případu, obsahuje pouze informace encyklopedického charakteru. Žalovaný k této výhradě uvedl, že jde o obecné prohlášení, protože žalobce nespécifikoval, v jakém ohledu je zpráva v rozporu s metodologií EUAA. Rovněž neobsahuje geografické popisy Turecka, nýbrž informuje i o přístupu vlády k porušování lidských práv ze strany ozbrojených složek a o zákazu trestu smrti v Turecku. Žalovaný tyto informace musel použít pro své rozhodování. Dále podle žalobce Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska – Turecko: Obecná úřední zpráva o Turecku ze srpna 2023 žalovaný použil jednotlivé části vět bez bližšího kontextu. Žalovaný k této námitce uvedl, že je nutné zprávu vnímat jako celek ve všech souvislostech a nehodnotit pouze jednotlivé věty či jejich části. Žalobce dále ostatní zprávy označil za nerelevantní, ale neuvedl konkrétně, v jakých ohledech mají být nerelevantní a z jakého důvodu by je žalovaný nemohl použít. Žalobce současně nepředložil žádné dokumenty, které by vyvracely shromážděné informace. Žalovaný z těchto důvodů nesouhlasil s žalobcovým tvrzením, že zprávy, které jsou relevantní, potvrzují důvodnost jeho obav, a proto by mělo být jeho žádosti vyhověno.
61. Soud považuje úvahy žalovaného týkající se žalobcových námitk k podkladům rozhodnutí za dostatečné a přezkoumatelné. Je zřejmé, že se žalovaný jeho výhradám věnoval a reagoval na ně adekvátním způsobem. Žalobce ostatně ani neuvedl, kterou jeho připomínku měl žalovaný přehlédnout, pouze zkopíroval příslušné pasáže ze svého vyjádření podaného během správního řízení a provedl zcela minimální úpravy. Žalovaný se pouze s jeho

námitkami vypořádal způsobem, se kterým žalobce obecně nesouhlasí, žádným konkrétním způsobem jej však nerozporuje.

62. Ke dvěma zprávám týkajícím se Bezpečnostní a politické situace v zemi (ze srpna 2023 a ze srpna 2024) soud v první řadě uvádí, že se jedná o zprávy, které obecně popisují socioekonomické podmínky v zemi původu a nepojednávají o otázkách, které musely být v řízení objasněny. Takovým podkladem je zpravidla přiznávána menší váha (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Žalobce nerozuměl tomu, proč byla do správního spisu zařazena i starší ze dvou zpráv. Je zcela očividné, že žalovaný začal shromažďovat během správního řízení zprávy o zemi původu, a jakmile zpracoval aktuální verzi dané zprávy, rovněž ji zařadil do spisu. Podklady tohoto druhu jsou obvykle zpracovávány jednou ročně. Žalobci dále nebylo jasné, jak se na žalobce vztahuje věta „vláda přijala omezené kroky k identifikaci a potrestání některých představitelů státních institucí a členů bezpečnostních složek, kteří se mohli dopustit porušování lidských práv“. Soud však připomíná, že se jedná o nejobecnější typ zprávy o zemi původu, který je zařazován do správních spisů všech žadatelů o mezinárodní ochranu. Obvykle se nevyužívají naprosto všechny údaje obsažené ve všech zprávách zařazených do správních spisů a žalovaný nemá povinnost věnovat se v napadeném rozhodnutí každé větě z každé zprávy a konstatovat, jakým způsobem se žadatele o mezinárodní ochranu netýká. To je i případ této věty, protože se žalobce zjevně přímo netýká, pouze poskytuje kontext k zemi původu. To však neznamená, že je celá zpráva nesrozumitelná nebo nerelevantní. Tento podklad se současně nemusí věnovat kurdské otázce, protože se jedná o tu nejobecnější zprávu. Žalovaný po podtitulu těchto dokumentů skutečně píše „Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv“. Těmito vybranými otázkami jsou ratifikace mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, mučení a trest smrti, možnost vycestování a návratu do vlasti, spolupráce s UNHCR a azylový systém a aktivní vojenské konflikty. Informace o zemi původu nejsou zpracovávány jednotlivě pro každého žadatele o mezinárodní ochranu. Individuální posouzení každého jednotlivého případu je dostupné v odůvodnění příslušného rozhodnutí o žádosti, nikoli ve zprávách o zemi původu. Soud zároveň souhlasí s žalovaným, že žalobce žádným způsobem nespecifikoval, jak měla být při vypracování zprávy porušena metodologie EUAA. Požadavek žalovaného, aby obecná zpráva týkající se socioekonomických témat v zemi původu obsahovala problematiku Kurdů a vojenské služby, je zcela nemístný, přehnaný a nelogický.
63. Ohledně žalobcových námitek týkajících se Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska si je soud stejně jako žalovaný vědom, že je kurdské obyvatelstvo v Turecku vystaveno ústrkům, sama o sobě však tato skutečnost není azylově relevantní (srov. např. výše zmíněné usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022-29). Nejvyšší správní soud se v nedávné době vyjádřil i k osobám spojeným s X (srov. např. výše zmíněné usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2025, č. j. 3 Azs 206/2024-38). Zpráva se zmiňuje o Kurdech, kteří se vyhýbají vojenské službě. Je irrelevantní, zda tak činí v zahraničí nebo v zemi původu. Odvedenci sice nemohou ovlivnit, kde mohou být nasazeni, ale zároveň se od nich neočekává, že se budou účastnit bojových akcí. Žalobcovy výhrady k této zprávě jsou proto nedůvodné a závěry žalovaného jsou touto zprávou podloženy. Žalobce se zároveň označil za X, proto žalovaný zcela správně zařadil do správního spisu informaci o zemi původu týkající se výhradně X.

64. K žalobcovým námitkám týkajících se Informace MZV ČR, č. j. 131150-6/2023-MZV/LPTP ze dne 16. 1. 2024 – Turecko: Turečtí občané kurdského původu a Informace OAMP – Turecko: Používání kurdštiny v Turecku ze dne 27. 7. 2023 soud podotýká, že tyto zprávy se věnují přístupu tureckého státu ke kurdské menšině, na který si žalobce během správního řízení stěžoval. Není pravda, že žalobce během správního řízení nevyjádřil obavy týkající se diskriminace na pracovním trhu. Při pohovoru výslovně uvedl, že Kurd nemůže pracovat vedle Turka. Soud rovněž znovu odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, že Kurdové čelí významným nesnázím, které však bez dalšího nepředstavují pronásledování nebo hrozbu vážné újmy (srov. např. výše zmíněné usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2025, č. j. 3 Azs 206/2024-38). Soud proto uzavírá, že se žalovaný vypořádal s žalobcovými výhradami týkajícími se podkladů rozhodnutí zcela adekvátně a žádné nedostatky v nich neshledal. Tyto námitky jsou proto rovněž nedůvodné.
65. Žalobce namítal též, že žalovaný hrubě pochybil tím, že zcela opomenul jeho vyjádření ze dne 13. 8. 2024 včetně příloh tohoto podání s tím, že toto podání ani jeho přílohy nebyly vůbec založeny do správního spisu mezi podklady napadeného rozhodnutí. Žalovaný pak k tomu uvedl, že mu předmětné podání nebylo doručeno a žalobce na toto měl upozornit při seznámení s podklady rozhodnutí nebo v rámci svého písemného vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 23. 9. 2025. Z doplněného dokazování pak vyplynulo, že žalobce skutečně předmětné podání s přílohami žalovaném dne 13. 8. 2024 žalovanému doručil. Ten je však nezaložil do správního spisu, a tudíž se jeho obsahem včetně příloh nijak nezabýval. Soud má za to, že se jedná o procesní vadu, pročez přistoupil k doplnění dokazování předmětným vyjádřením a jeho přílohami, a to za účelem posouzení, zda tato procesní vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Po takto doplněném dokazování dospěl k závěru, že obsah předmětný listin nenasvědčuje tomu, že by žalovaný měl rozhodnout jinak, pokud by tyto byly řádně založeny do správního spisu a žalovaný se jimi zabýval. V zásadě totiž koresponduje s obsahem z hlediska azylového příběhu žalobce relevantních částí zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným, když z něj sice vyplývají určité negativní jevy ve vztahu ke kurdské menšině zejména v turecké armádě, avšak soud má za to, že nejde o jevy svou četností natolik plošné a intenzivní, že by automaticky bez dalšího hrozily žalobci v případě jeho návratu do země původu.

VI. Závěr a náklady řízení

66. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobkyní uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
67. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků zdejší soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
68. Na samý závěr uvádí soud k požadavku žalobce na zajištění překladu rozsudku do turečtiny následující. Soudní řád správní právo účastníka jednat před soudem ve své mateřštině neupravuje. Aplikovatelný je proto § 18 odst. 1 o. s. ř. (civilní obdoba § 36 odst. 1 s. ř. s.),

který se použije pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ve smyslu § 64 s. ř. s. Podle § 18 odst. 1 o. s. ř. rovné postavení účastníků v řízení zahrnuje mimo jiné i jejich právo jednat před soudem ve své mateřštině. V takovémto případě musí soud přibrat tlumočníka. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního řádu nicméně nelze dovozovat povinnost soudu zasílat účastníkovi řízení překlad rozhodnutí do jiného jazyka, než v jakém byl vyhotoven. Pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce, jakožto projev svrchovanosti českých státních orgánů nad územím České republiky, je zněním autentickým a pro všechny dotčené subjekty závazným. Ust. § 18 odst. 1 o. s. ř. a ústavní závazky směřují především k situaci, kdy je nařízeno ústní jednání (viz pravidelně se opakující slovní spojení „jednat před soudem“), a účastník neznalý jednacího jazyka by tak nemohl bezprostředně reagovat na průběh jednání, nemohl by odpovídat na otázky kladené mu ze strany soudu apod. (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne č.j. 5 Azs 52/2004-45). Soud má tak za to, že nemá povinnost zajistit žalobci překlad svého rozsudku do turečtiny ani v případě žalobce necítí reálnou potřebu takového požadavku. Je tedy zcela na žalobci, aby si případně svým jménem a na vlastní útraty překlad rozsudku zajistil sám. Něco jiného je, pravda, zajištění tlumočení při jednání, o což se soud beze zbytku postaral.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 2. července 2025

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.

samosoudce